

Bemærkninger til forslaget.

Ved lov nr. 413 af 18. december 1963 om Danmarks deltagelse i det europæiske rumforskningsamarbejde bemyndigede folketinget regeringen til at træffe de nødvendige foranstaltninger for Danmarks deltagelse i den europæiske organisation for rumforskning, ESRO. Samtidig bemyndigedes undervisningsministeren til i de første 8 år efter organisationens oprettelse at afholde udgifterne til Danmarks bidrag inden for den udgiftsramme for organisationen, der for det nævnte tidsrum er fastlagt i protokol af 14. juni 1962. Danmark ratificerede konventionen og protokollen den 13. marts 1964. Konventionen og den nævnte protokol trådte i kraft den 20. marts 1964. (Bekendtgørelse nr. 1 af 11. januar 1965, Lovtidende C).

Ifølge konventionens artikel XVII kan enhver medlemsstat, efter at konventionen har været i kraft i seks år, opsiges den ved meddelelse til den franske regering, som skal underrette generaldirektøren herom. Opsigelsen skal have virkning ved udgangen af det finansår, der følger efter det år, i hvilket opsigelsen blev afgivet. Organisationens finansår er kalenderåret.

Danmark er således berettiget til at opsiges konventionen med virkning fra 31. december 1971, såfremt opsigelsen meddeles til den franske regering inden den 31. december 1970, idet man dog er forpligtet til at bidrage til organisationens udgifter indtil den 20. marts 1972.

Regeringen er af den opfattelse, at Danmark bør benytte sig af muligheden for nu at opsiges konventionen og har herved lagt vægt på følgende omstændigheder.

Det hidtidige videnskabelige og teknologiske udbytte for Danmark af samarbejdet kan ikke anses for at være af en sådan betydning, at det kan retfærdiggøre de betydelige omkostninger, der er forbundet med samarbejdet. Det kan således oplyses, at der i finansårene 1968-69 og 1969-70 er anvendt henholdsvis ca. 8,4 mill. kr. og ca. 9,1 mill. kr., mens der på finansloven for indeværende finansår er afsat en bevilling på 10,1 mill. kr. Endvidere har

finansudvalget i skrivelse af 2. juni 1970 (aktstykke nr. 300) givet tilslutning til, at der i indeværende finansår afholdes et beløb på 167.300 kr. til dækning af Danmarks bidrag for kalenderåret 1970 til det af ESRO vedtagne studieprogram vedrørende udviklingen af nyttesatellitter. For finansåret 1971-72 er søgt en bevilling på 11.290.000 kr. De europæiske forhandlinger om en sammenslutning af ESRO med andre europæiske organisationer for rumsamarbejde, herunder organisationen for udvikling af løfteraketter (ELDO), har endnu ikke givet resultater, der synes at sikre en fremtidig europæisk enighed om samarbejdets mål og omfang.

Under de rådende økonomiske forhold har regeringen derfor ment at burde opsiges medlemsskabet med virkning fra udgangen af kalenderåret 1971. Jeg lægger vægt på i den forbindelse at understrege over for det høje ting, at regeringen ønsker at holde mulighederne åbne for en ændret beslutning vedrørende dansk deltagelse i dette samarbejde, såfremt resultaterne af de europæiske forhandlinger og udviklingen i øvrigt gør det ønskeligt.

I denne forbindelse skal jeg henvise til, at Danmark i en nærmere fremtid skal træffe beslutning om deltagelse i andre væsentlige samarbejdsprojekter inden for forskning og teknologi. Et teknisk og industrielt samarbejde med EEC-landene, et udviklingsprojekt inden for den europæiske organisation for elementarpartikelfysik (CERN) og et forslag om et nordisk samarbejde vedrørende kernefysik er blandt de projekter, som Danmark skal tage stilling til. Ved afgørelsen af, i hvilket omfang Danmark skal deltage i projekter af denne art, bør Danmarks forventede udbytte af en deltagelse i det europæiske rumforskningsamarbejde medtages i vurderingerne.

På denne baggrund skal jeg derfor anmode om det høje tings tilslutning til, at regeringen træffer de nødvendige foranstaltninger til opsigelse af konventionen af 14. juni 1962 vedrørende oprettelsen af en europæisk rumforskningsorganisation (ESRO) med virkning fra 31. december 1971.